

Теорія аналізу економічних систем (ПО 2)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Третій (доктор філософії)</i>
Галузь знань	<i>05 «Соціальні та поведінкові науки»</i>
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>
Освітня програма	<i>Економіка</i>
Статус дисципліни	<i>Нормативна</i>
Форма навчання	<i>очна/(денна)/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>II курс, весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>3 кредитів ECTS (90 годин)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен / модульна контрольна робота /календарний контроль</i>
Розклад занять	<i>https://schedule.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: д.е.н., професор, Тульчинська Світлана Олександрівна, 0675492737, e-mail: tuha@uke.net Практичні / Семинарські: д.е.н., професор, Тульчинська Світлана Олександрівна, 0675492737, e-mail: tuha@uke.net</i>
Розміщення курсу	<i>https://do.ipu.kpi.ua/course/view.php?id=4042</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Теорія аналізу економічних систем» відноситься до тих учбових дисциплін, які покликані забезпечити фундаментальну підготовку фахівців з економіки та менеджменту, сформувати систему знань з теоретичних та практичних аспектів використання методичного апарату та інструментарію для визначення поточного та перспективного стану економічної системи як на макро-, так і на мікрорівнях. **Предметом теорії аналізу економічних систем** виступає обґрунтування напрямів підвищення ефективності функціонування економічних систем на макро і мікрорівнях та закономірності їх розвитку. Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у здобувачів вищої освіти ряду компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

ФК 5. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків і можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

ФК 6. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо- та макрорівнях.

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувача вищої освіти наступні програмні результати навчання:

ПРН 1. Мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

ПРН 2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.

ПРН 3. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

ПРН 4. Застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи

ПРН 5. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які надають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику та розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності

ПРН 6. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями та нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

ПРН 7. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити. Управління змінами та трансформація бізнесу. Педагогічна практика.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність економічної системи та її структура
Тема 2. Характеристика власності в економічній системі
Тема 3. Критерії та параметри порівняння економічних систем
Тема 4. Прогнозування динаміки розвитку економічних систем
Тема 5. Методи та моделі прогнозування розвитку економічних систем
Тема 6. Роль та напрямки аналізу національної економіки як економічної системи
Тема 7. Методологія та методика аналізу національної економіки як економічної системи.
Тема 8. Аналіз розвитку галузі як економічної системи
Тема 9. Фінансовий аналіз економічної системи на рівні підприємства з використанням модельного інструментарію.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка. Підручник. Книга 1 / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. Львів, Апріорі, 2020.
2. Заблоцький, Б. Ф. Національна економіка: підручник. Львів: Новий світ-2000, 2010. 582 с.
3. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.
4. Національна економіка: навчальний посібник (у рисунках, схемах і таблицях) / О. І. Котикова, О. А. Горобченко, Т. Г. Олійник, І. Г. Крилова, І. О. Мельник, О. А. Купчишина. Миколаїв : Іліон, 2020. 196 с.

Додаткова література:

1. Статистична інформація / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Законодавство України / Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
3. Макроекономічні показники. Документи воєнного стану. НАБУ. <https://nabu.ua/ua/makroekonomichni-pokazniki.html>.
4. Макроекономічні показники. Національний банк України. <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators>.
5. Макроекономічний огляд та прогноз. Міністерство фінансів України. <https://mof.gov.ua/uk/makroogljad>.
6. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://mon.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

8. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: www.me.gov.ua
10. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: www.rada.gov.ua.
11. Сторінка викладача в електронному кампусі НТУУ «КПІ»: <http://login.kpi.ua/>

Відповідно до тем, що вивчаються на лекційних та практичних заняттях, здобувачі вищої освіти повинні ознайомитися з відповідними положенням законодавчих та нормативних документів.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опанування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: евристичного (запитального) — бесіда; та акроматичного (викладального) — пояснення, розповідь, лекція, робота з підручником; проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія.

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу, що викладається на лекціях та матеріалу, що пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки. Ознайомлення з новою темою передбачає короткий виклад теоретичних відомостей (нагадування студентам потрібної інформації з лекційного матеріалу, роз'яснення незрозумілих моментів тощо), розгляд особливостей кожного завдання, які супроводжуються поясненнями викладача. Під час вивчення матеріалу та при виконанні індивідуальних завдань застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-лекції, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання:

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 1. Мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	Лекції, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: тести, модульну контрольну роботу. Підсумковий контроль
ПРН 2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації.	Загальні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий.	екзамен
ПРН 3. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.	Спеціальні методи навчання:	
ПРН 4. Застосовувати сучасні інструменти та технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи		
ПРН 5. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які надають можливість переосмислити наявне та		

створити нове цілісне знання та/або професійну практику та розв'язувати значущі проблеми фундаментальної економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних і правових аспектів, лідерства, автономності та відповідальності	презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання	
ПРН 6. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями та нефаківцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.		
ПРН 7. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.		

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекцій та 36 годин практичних занять, модульний контроль.

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин		Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ		
1-2	Тема 1. Сутність економічної системи та її структура	2	2	Л: Сутність економічної системи та її структура (2) ПЗ: Структура економічних систем. Системний аналіз економічних систем. (2)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
3-4	Тема 2. Характеристика власності в економічній системі	2	2	Л: Характеристика власності в економічній системі (2) ПЗ: Основні характеристики власності в економічних системах. Суб'єкти і об'єкти власності. Форми власності в економічних системах.(2)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
5-6	Тема 3. Критерії та параметри порівняння економічних систем	2	2	Л: Критерії та параметри порівняння економічних систем (2) ПЗ: Критерії класифікації сучасних економічних систем. Класифікації економічних систем. (2)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
6	Модульна контрольна робота (МКР)		1	Передбачає аналітичні завдання та індивідуальне опитування	
7-8	Тема 4. Прогнозування динаміки розвитку економічних систем	4	4	Л: Прогнозування динаміки розвитку економічних систем (2) ПЗ: Прогнозування динаміки розвитку економічних систем. (2)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
9-10	Тема 5. Методи та моделі прогнозування розвитку економічних систем	2	2	Л: Методи та моделі прогнозування розвитку економічних систем (2) ПЗ: Методи прогнозування. Класифікація методів прогнозування. Методи екстраполяції тенденції розвитку економічних систем.(2)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
11-12	Тема 6. Роль та напрямки аналізу національної економіки як економічної системи	2	2	Л: Роль та напрямки аналізу національної економіки як економічної системи (2) ПЗ: Принципи аналізу національних економічних систем (2)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
13-14	Тема 7. Методологія та методика аналізу національної економіки як економічної	2	2	Л: Методологія та методика аналізу національної економіки як економічної системи (2) ПЗ: Методи оцінювання параметрів національної економічної системи (2)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин		Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ		
	системи				
15-16	Тема 8. Аналіз розвитку галузі як економічної системи	2	2	Л: Аналіз розвитку галузі як економічної системи (2) ПЗ: Різновиди сфер економічних систем та їх аналіз (2)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
17-18	Тема 9. Фінансовий аналіз економічної системи на рівні підприємства з використанням модельного інструментарію.	4	3	Л: Фінансовий аналіз економічної системи на рівні підприємства з використанням модельного інструментарію (2) ПЗ: Методи аналізу економічних систем (2)	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування, тестування
18	Модульна контрольна робота (МКР)		1	Передбачає аналітичні завдання та індивідуальне опитування	
Всього		36	36		

Примітка: Л – лекції, ПЗ – практичні заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, модульної контрольної роботи та підготовку до складання екзамену. Обсяги часу на виконання самостійної роботи становить 30 год.

Тиждень навчання	Тема	Завдання	Обсяг годин
1-2	Тема 1. Сутність економічної системи та її структура	Підготовка до практичного заняття	2
3-4	Тема 2. Характеристика власності в економічній системі	Підготовка до практичного заняття	2
5-6	Тема 3. Критерії та параметри порівняння економічних систем	Підготовка до практичного заняття	2
6	Тема 4. Прогнозування динаміки розвитку економічних систем	Підготовка до практичного заняття	
7-8	Теми 1-4	Підготовка до тестування та написання першої частини МКР	2
9-10	Тема 5. Методи та моделі прогнозування розвитку економічних систем	Підготовка до практичного заняття	4
11-12	Тема 6. Роль та напрямки аналізу національної економіки як економічної системи	Підготовка до практичного заняття	4
13-14	Тема 7. Методологія та методика аналізу національної економіки як економічної системи.	Підготовка до практичного заняття	4
15-16	Тема 8. Аналіз розвитку галузі як економічної системи	Підготовка до практичного заняття	4
17-18	Тема 9. Фінансовий аналіз економічної системи на рівні підприємства з використанням модельного інструментарію.	Підготовка до практичного заняття	2
18	Теми 5-9	Підготовка до тестування та написання другої частини МКР	4
	Екзамен	Підготовка до екзамену	30
Всього			78

Основні завдання циклу практичних занять – систематизація, узагальнення та закріплення знань, набутих у процесі вивчення студентами лекційного матеріалу, опрацювання бібліографічних джерел основної, додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел. Практичні заняття також мають на меті засвоїти теоретичний матеріал з навчальної дисципліни «Теорія аналізу економічних систем», набути розуміння суті, функції та значення розвитку економічних систем макро- та

мікрорівнів, дослідження та обґрунтування, підходи до розрахунку економічних систем, прогнозування розвитку економічних систем та ін.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та поведінка на заняттях. Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється, однак, є рекомендованим, оскільки на них викладається теоретичний та практичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для найбільш ефективного освоєння дисципліни. бали за присутність на лекціях та практичні заняття не додаються, але вагома частина рейтингу здобувача вищої освіти формується через активну участь на лекціях та виконання завдань, що даються на практичних заняттях. Тому пропуск лекцій та практикумів не дає можливість отримати здобувачу вищої освіти бали у семестровий рейтинг.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність здобувача вищої освіти на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача.

Заохочувальні бали студент також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлено у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді стислої доповіді за виконаним завданням, та відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку.

Пропущені контрольні заходи. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомій життєві обставини), здобувачу вищої освіти надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого часу. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, здобувач вищої освіти, який не набрав 40 балів під час семестру, не допускається до складання екзамену в основну сесію. Детальніше за посиланням: <https://kpi.ua/files/n3277.pdf>

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Позааудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням здобувача вищої освіти передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах, написанні статей тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни «Теорія аналізу економічних систем» складається зі 100 балів, з них 60 балів складає стартовий рейтинг (RC) та 40 балів – екзамен (RE). Стартовий рейтинг (протягом семестру) включає бали, які здобувач вищої освіти отримує за: тестування; виконання завдань по практичним заняттям; відповіді; виконання модульної контрольної роботи.

Види контролю та критерії нарахування балів:

Поточний контроль: відповіді на практичних заняттях, тестування, МКР.

Практичні заняття: за результатами опрацювання лекційного матеріалу проводиться **опитування**, яке оцінюється у 4 бали кожний за такими критеріями:

- за вирішення задачі з чіткими поясненнями і висновками або повна і ґрунтовна відповідь – 4 бали;
- за вирішення задачі з поясненнями, але без висновків або достатньо повна відповідь з певними неточностями – 2 бал;
- за вирішення задачі без чітких пояснень та висновків або неповна відповідь, або невчасної задачі завдання – 1 бал.

За результатами опрацювання кожного з трьох розділів навчальної дисципліни проводиться тестування, яке оцінюється у 2 бали кожний за такими критеріями:

- правильно виконаний тест – 2 бали;
- тест виконаний на 60 % – 1 балів;
- невиконаний тест – 0 балів.

Модульна контрольна робота оцінюється в 9 балів (складається з двох частин, кожна з яких оцінюється у 9 балів максимум) за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 4 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 3-2 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 2-1 балів;
- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0 балів.

Результат контрольного заходу для здобувача вищої освіти, який не з'явився на нього, оцінюється нульовим балом.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог програми. Умовою першої атестації є поточний рейтинг не менше 15 балів, другої – не менше 30 балів.

Умови допуску до семестрового контролю: умовою допуску є отримання не менше 40 балів.

Семестровий контроль: **екзамен**. Якщо здобувач вищої освіти виконав умови допуску до семестрового контролю (екзамен).

Екзаменаційний білет містить три завдання, які оцінюються у 40 балів. Перелік питань наведений у п. 9.

Критерії оцінювання на екзамені:

- «відмінно» - здобувач вищої освіти дав повну змістовну відповідь на кожне питання (не менше 90 % потрібної інформації) – 40-31 балів;
- «добре» - здобувач вищої освіти дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 30-24 балів;
- «задовільно» - здобувач вищої освіти дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 23-13 балів;
- «незадовільно» - здобувач вищої освіти допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрито взагалі) – 12-0 балів.

Розрахунок шкали (R) рейтингу

Рейтингова шкала з дисципліни складає:

$$R = RC + RE = 60 + 40 = 100 \text{ балів.}$$

Максимальна сума балів стартового рейтингу дорівнює 60:

$$RC = 9 * 4 + 3 * 2 + 2 * 9 = 60 \text{ балів.}$$

Таблиця відповідності рейтингових балів (R) оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів (R)	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску (менше 40 балів)	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль розміщено у дистанційному курсі, а також продубльований у програмі.

Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання містяться у Навчально-методичному комплексі дисципліни, що розміщено в Електронному архіві наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ela.kpi.ua).

У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах Prometheus та Coursera.

Перелік питань, для підготовки до семестрового контролю:

1. Сутність економічної системи та її структура.
2. Структура економічних систем.
3. Системний аналіз економічних систем.
4. Основні характеристики власності в економічних системах.
5. Суб'єкти і об'єкти власності.
6. Форми власності в економічних системах.
7. Критерії та параметри порівняння економічних систем.
8. Критерії класифікації сучасних економічних систем.
9. Класифікації економічних систем.
10. Прогнозування динаміки розвитку економічних систем.
11. Методи та моделі прогнозування розвитку економічних систем.
12. Методи прогнозування.
13. Класифікація методів прогнозування.
14. Методи екстраполяції тенденції розвитку економічних систем.
15. Роль та напрямки аналізу національної економіки як економічної системи.
16. Принципи аналізу національних економічних систем.
17. Методологія та методика аналізу національної економіки як економічної системи.
18. Методи оцінювання параметрів національної економічної системи.
19. Аналіз розвитку галузі як економічної системи.
20. Різновиди сфер економічних систем та їх аналіз.
21. Фінансовий аналіз економічної системи на рівні підприємства з використанням модельного інструментарію.
22. Методи аналізу економічних систем.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри економіки і підприємництва, д.е.н., професором, С.О. Тульчинською

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 18 від 23.06.2023 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 11 від 30.06.2023 р.)